

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับบริการข่าวสารทันสมัย ผู้วิจัย ได้ศึกษา เนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับ ความหมาย ลักษณะของการให้บริการ แหล่งสารสนเทศที่ใช้ในการให้บริการ วิธีการเผยแพร่ข้อสนเทศไปสู่ผู้ใช้ รูปแบบและวิธีการจัดบริการ บริการ SDI ความหมาย องค์ประกอบของการให้บริการ ฐานข้อมูลที่น่ามาใช้กับงานบริการ SDI และงานวิจัยเกี่ยวกับการให้บริการข่าวสารทันสมัยของห้องสมุดต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

บริการข่าวสารทันสมัย

ความหมายของบริการข่าวสารทันสมัย (Current Awareness Service หรือ CAS)

บริการข่าวสารทันสมัย หมายถึง การจัดระบบเพื่อสำรวจเอกสารสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ ในทันทีที่ห้องสมุดได้รับ โดยจะทำการคัดเลือกหัวข้อเรื่องให้ตรงกับความต้องการของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล และบันทึกหัวข้อเรื่องของเอกสารเหล่านั้นไว้ เพื่อที่จะแจ้งกลับไปยังบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความต้องการในเรื่องหรือหัวข้อเรื่องเหล่านั้นได้ทราบ (Kemp, 1979)

ลักษณะของการให้บริการข่าวสารทันสมัย มีลักษณะดังนี้ คือ

1. บรรณารักษ์ผู้ให้บริการต้องอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ในหัวข้อเรื่องหรือสาขาวิชาเฉพาะที่มีผู้มาขอใช้บริการ
2. เนื้อหาวิชาที่ให้บริการต้องตรงตามความต้องการของผู้ใช้
3. บรรณารักษ์ผู้ให้บริการต้องเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ให้พร้อม และมีระบบการจัดเก็บที่สามารถเรียกใช้ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว
4. ข้อสนเทศที่เก็บรวบรวมไว้นั้น จะต้องนำออกเผยแพร่ส่งให้ผู้ใช้อย่างสม่ำเสมอ ตลอดเวลาด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง
5. อาจมีการนำข้อมูลมาเขียนขึ้นใหม่ โดยการวิเคราะห์และสรุปเรื่องที่ซ้ำ ๆ กันที่ลงในวารสาร เอกสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เสนอให้แก่ผู้ใช้เพื่อประหยัดเวลานักวิชาการไม่ให้ต้องอ่านเรื่องซ้ำ (ทัศนภาวณัฏ์ ศทวณิช, 2528)

แหล่งสารนิเทศที่ใช้ในการให้บริการข่าวสารทันสมัย Kemp (1979) ได้แบ่งแหล่งสารนิเทศที่ใช้ในการให้บริการข่าวสารทันสมัยออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. แหล่งสารนิเทศปฐมภูมิ (Primary Sources) แหล่งสารนิเทศทุติยภูมิ (Secondary Sources) และแหล่งสารนิเทศตติยภูมิ (Tertiary Sources)

1.1 แหล่งสารนิเทศปฐมภูมิ (Primary Sources) ได้แก่ แหล่งสารนิเทศจาก วารสาร หนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์รัฐบาลและรายงานของหน่วยงานต่าง ๆ ประกาศ รายการแจ้งข่าวการประชุมสัมมนาล่วงหน้า จดหมายเหตุ สารนิเทศทางการค้าธุรกิจอุตสาหกรรม เช่น เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือวัสดุใหม่ ๆ มาตรฐานและสิทธิบัตรยา เป็นต้น

1.2 แหล่งสารนิเทศทุติยภูมิ (Secondary Sources) ได้แก่ วารสารสาระสังเขป วารสารครรชนี หนังสือรายปี

1.3 แหล่งสารนิเทศตติยภูมิ (Tertiary) ได้แก่ บรรณานุกรมของบรรณานุกรม (bibliographies of bibliographies) ซึ่งเป็นสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมรายชื่อของบรรณานุกรมอีกทีหนึ่ง ช่วยให้ผู้ใช้ทราบว่ามิบบรรณานุกรมเล่มใดบ้างที่เป็นบรรณานุกรมหนังสือวิชาต่าง ๆ

2. แหล่งสารนิเทศประเภทเอกสารสิ่งพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์

2.1 เอกสารสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ หนังสือตำรา วารสารวิชาการ เป็นต้น

2.2 โสตทัศนวัสดุ ได้แก่ ฟิล์ม วิดีโอเทป สไลด์ เทปบันทึกเสียง เป็นต้น

2.3 ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ในสาขาวิชาการต่าง ๆ ปัจจุบันมีหน่วยงานหลายแห่งได้ผลิตฐานข้อมูลสำเร็จรูปในรูปของ CD-ROM เช่น ฐานข้อมูล MEDLINE CD-ROM เป็นฐานข้อมูลสำเร็จรูปในสาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์

3. แหล่งสารนิเทศประเภทข้อมูล (data) ได้แก่ ข้อมูลที่เป็นตัวเลขและสถิติต่าง ๆ และแหล่งข้อมูลทางบรรณานุกรม

4. แหล่งสารนิเทศที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ (Formal and informal sources)

4.1 แหล่งสารนิเทศที่เป็นทางการ เป็นแหล่งสารนิเทศที่สามารถควบคุมทางบรรณานุกรมได้ ผู้ใช้สามารถค้นหาสารนิเทศที่ต้องการได้จากวารสารสาระสังเขป วารสารครรชนี บทความในวารสาร เป็นต้น

4.2 แหล่งสารนิเทศที่ไม่เป็นทางการ เป็นแหล่งสารนิเทศที่ไม่ได้มีการจัดพิมพ์ออกเผยแพร่ หรือเป็นการยากที่ผู้ใช้จะรับทราบถึงแหล่งสารนิเทศนั้น ๆ ได้ เช่น รายงานภายในบริษัท เป็นต้น

วิธีการเผยแพร่ข้อสนเทศไปสู่ผู้ใช้ มีวิธีการดังนี้คือ

1. วิธีการเผยแพร่ข้อสนเทศให้แก่ผู้ใช้ทั้งหมดของห้องสมุด เช่น การทำรายชื่อนหนังสือใหม่ (Accession Lists) การทำรายชื่อบทความจากวารสาร (Periodical Article Title Lists) และวารสารสาระสังเขป (Abstract Bulletin) เป็นต้น
2. วิธีการเผยแพร่ข้อสนเทศให้แก่กลุ่มผู้ใช้เฉพาะกลุ่ม หรือเฉพาะรายบุคคล เช่น บริการคัดเลือกเผยแพร่สารนิเทศที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้

รูปแบบและวิธีการจัดบริการข่าวสารทันสมัย

การจัดบริการข่าวสารทันสมัย สามารถดำเนินการทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ อาจจัดให้แก่ผู้ใช้เป็นรายบุคคลหรือกลุ่มบุคคล และการจัดบริการสามารถทำได้ทั้งโดยระบบมือ (Manual System) และระบบคอมพิวเตอร์ (Computerized System) หรือทั้งสองระบบผสมกัน (ทัศนการณ์ ศทวณิช, 2528) รูปแบบการจัดบริการข่าวสารทันสมัยมีดังนี้ คือ

1. การจัดทำวารสารข่าวสารทันสมัย (Current Awareness Bulletin) เป็นการแจ้งให้ผู้ใช้ทราบถึงรายการทรัพยากรสารนิเทศใหม่ที่ห้องสมุดได้รับ รูปแบบที่นิยมจัดทำกัน ได้แก่

1.1 รายชื่อทรัพยากรสารนิเทศที่ได้รับเข้ามาใหม่ เป็นบริการเผยแพร่ทรัพยากรสารนิเทศใหม่ของห้องสมุดที่นำออกให้บริการ มาจัดเรียงพิมพ์ตามระบบและระยะเวลาที่กำหนด เช่น จัดเรียงตามลำดับชื่อเรื่อง ตามสาขาวิชา หรือหมวดหมู่ ในกรณีที่ทรัพยากรสารนิเทศมีจำนวนมาก อาจแบ่งประเภทออกเป็น หนังสือ วารสาร สื่อ ไลต์ทัศน์ และสื่อประเภทอื่น ๆ ตามกลุ่มสาขาวิชาที่ผู้ใช้สนใจ (Kemp, 1979)

1.2 รายชื่อบทความจากวารสารหรือสารบัญวารสารใหม่ เป็นการแจ้งให้ผู้ใช้ทราบถึงรายชื่อบทความในวารสารใหม่ที่ได้รับ (ทัศนการณ์ ศทวณิช, 2528)

การแจ้งรายชื่อบทความในวารสารใหม่ให้ผู้ใช้เป็นประจำ เช่น ทุกสัปดาห์ หรือทุกเดือนนั้น จะทำให้ผู้ใช้ให้ความสนใจที่จะมาห้องสมุดเพื่อขอถ่ายสำเนาบทความในหัวข้อ เรื่องที่ตนสนใจ ซึ่งวิธีการนี้ผู้ใช้จะได้รับข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์มากที่สุด อีกทั้งยังครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการอย่างกว้างขวาง และผู้ใช้สามารถคัดเลือกหัวข้อ เรื่องที่ตรงกับความต้องการได้ด้วยตนเอง อีกด้วย (Whitehall, 1986)

1.3 วารสารสาระสังเขป เป็นการจัดทำสาระสังเขปบทความวารสาร วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย และทรัพยากรสารนิเทศประเภทอื่น ๆ (ทัศนภรณ์ คทาวณิช, 2528) ประโยชน์ของสาระสังเขปที่มีต่อบริการข่าวสารทันสมัย คือ ช่วยคัดเลือกบทความที่จะอ่าน หรือติดตามรายละเอียดจากฉบับให้ตรงกับความต้องการมากที่สุด ประหยัดเวลาในการอ่าน ช่วยผู้ใช้ในการติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้รวดเร็วและทันเหตุการณ์ ช่วยในการ ค้นหา และรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะวิชา รวมทั้งเนื้อหาและเรื่องราวต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น (วัลย์พร เหมะรัชตะ, 2531)

2. บริการเวียนเอกสาร (Circulation Periodicals Routing) โดยทั่วไป แล้วมักเป็นการเวียนวารสารมากกว่าทรัพยากรสารนิเทศประเภทอื่นๆ เพื่อเป็นการประหยัดเวลา ผู้ใช้ที่อยู่ห่างไกล หรือผู้ที่ไม่มีเวลามาห้องสมุด ทำให้ผู้ใช้ได้ทราบข่าวความรู้เป็นประจำ อีกทั้งยังได้อ่านเนื้อหาของวารสารทั้งฉบับ ซึ่งมีทั้งบทความทางวิชาการ หัวข้อข่าว และโฆษณาต่าง ๆ ข้อจำกัดของการหมุนเวียนวารสารคือ ผู้ใช้คนสุดท้ายอาจได้รับข้อสนเทศช้า ซึ่งไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการให้บริการข่าวสารทันสมัยของห้องสมุดที่ต้องการให้ผู้ใช้ได้รับข้อสนเทศโดยเร็วที่สุด อีกทั้งยังเสี่ยงต่อการชำรุดสูญหาย และอาจต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้นเพื่อส่งวารสารฉบับซ้ำ เพื่อให้มีวารสารเพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้ (Whitchall, 1986)

การเวียนเอกสารจัดได้ 3 วิธี คือ

1. ส่งโดยตรงจากผู้ใช้ต่อ ๆ กันไป และส่งกลับมายังห้องสมุดเมื่อผู้ใช้คนสุดท้ายใช้เสร็จแล้ว
2. แบ่งผู้ใช้ออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มละประมาณ 4-5 คน โดยจัดผู้ใช้แต่ละกลุ่มตามสถานที่อยู่
3. ส่งโดยตรงไปยังผู้ใช้แต่ละคน โดยให้ผู้ใช้ส่งกลับมายังห้องสมุดทุกครั้งก่อนจะส่งให้ผู้ใช้คนต่อไป

3. การจัดแสดงทรัพยากรสารนิเทศใหม่ (Display) เป็นการนำทรัพยากรสารนิเทศที่ได้รับใหม่มาจัดแสดงให้ผู้ใช้ได้ทราบถึงสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ ในระยะเวลาที่เหมาะสม (Kemp, 1979)

4. บริการคัดเลือกเผยแพร่สารนิเทศที่ตรงกับความสนใจของผู้ใช้ (Selective Dissemination of Information) หรือ SDI เป็นบริการข่าวสารทันสมัยประเภทหนึ่งที่จะจัดบริการแก่ผู้ใช้รายบุคคลหรือกลุ่มบุคคล โดยการคัดเลือกและจัดหาสารนิเทศใหม่ให้ตรงตามความ

สนใจของผู้ใช้มากที่สุด แล้วแจ้งให้ผู้ใช้ทราบ อาจโดยวิธีการทำสาระสังเขป ครรชนี หรือ บรรณานุกรมที่อยู่ในความสนใจของผู้ใช้แต่ละคน

5. การสำรวจทางบรรณานุกรม (Bibliographic Surveys) เป็นการศึกษาและสำรวจวรรณกรรม แล้วรวบรวมเรื่องที่เกี่ยวข้องเอาไว้ด้วยกัน เพื่อบริการแก่บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ที่ทำการวิจัย อาจเป็นการเขียนขึ้นใหม่จากการวิเคราะห์และสรุปผลประกอบ ดังนั้นผู้ใช้บริการ ที่แท้จริงควรเป็นผู้มีความรู้เฉพาะวิชา (ทัศนภรณ์ ศทวนิช, 2528)

ในปัจจุบันการใช้บริการข่าวสารทันสมัยด้วยระบบคอมพิวเตอร์เป็นที่นิยมอย่างกว้างขวาง อย่างไรก็ดีการจัดการจัดบริการข่าวสารทันสมัยด้วยระบบเมือก็ยังคงเป็นสิ่งจำเป็นและมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ที่เป็นกลุ่มภายในสถาบัน ทั้งนี้เพราะการสืบค้นสารนิเทศด้วยระบบเมือมีราคาสูง ผู้ให้บริการสามารถนำสารนิเทศทันสมัยที่มีภายในห้องสมุดออกมาให้บริการแก่ผู้ใช้ตามความสนใจ อันได้แก่ สารนิเทศที่ไม่มีในฐานข้อมูลสำเร็จรูป หัวข้อข่าวต่าง ๆ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการจัดการจัดบริการข่าวสารทันสมัยจำเป็นต้องใช้เวลา ทรัพยากรสารนิเทศทันสมัย และเงินงบประมาณที่พอเพียง ห้องสมุดที่มีโครงการจัดให้บริการข่าวสารทันสมัยต้องมีความมั่นใจว่าบริการดังกล่าวนี้ เป็นความจำเป็นและเป็นความต้องการของผู้ใช้อย่างแท้จริง ผู้บริหารควรให้ความสนับสนุนการจัดหาทรัพยากรทันสมัยของห้องสมุด ให้มีปริมาณที่พอเพียงกับความต้องการของผู้ใช้และห้องสมุดควรมีนโยบายการบริการที่ดีด้วย (Kemp, 1979)

เนื่องจากงานวิจัยนี้ เกี่ยวกับการทดลองจัดบริการข่าวสารทันสมัยในรูปแบบบริการ SDI ผู้วิจัยจึงขอกล่าวถึงรายละเอียดของบริการ SDI ในเรื่องของ ความหมาย องค์ประกอบ การให้บริการ วิธีดำเนินการให้บริการ ฐานข้อมูลที่น่ามาใช้กับงานบริการ SDI การประยุกต์ใช้ฐานข้อมูล MEDLINE CD-ROM ของห้องสมุดในประเทศไทย และงานวิจัยเกี่ยวกับการให้บริการข่าวสารทันสมัยของห้องสมุดต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

บริการคัดเลือกเผยแพร่สารนิเทศที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ (SDI)

บริการคัดเลือกเผยแพร่สารนิเทศที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ (SDI) ได้เริ่มมีมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1955 เป็นต้นมา และในปี ค.ศ. 1958 นายฮันส์ ปีเตอร์ ลัน (Huns Peter

Luhn) ได้จัดโปรแกรมทดลองบริการ SDI เพื่อเสนอข้อเสนอแนะใหม่ ๆ ให้กับบริษัท IBM Corporation ต่อมาในทศวรรษ 1960 บริการ SDI ได้เจริญก้าวหน้าขึ้นตลอดเวลาในทศวรรษ 1970 มีการก่อตั้งหน่วยงานทั้งในระดับภูมิภาคและระดับชาติ เพื่อร่วมกันจัดทำและปรับปรุงข้อมูลต่าง ๆ ให้ใช้ได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น (สุนันท์ งานโคกกรวด และ สหทัย ชินสมบูรณ์, 2526)

ความหมายของบริการ SDI

บริการ SDI เป็นบริการภายในหน่วยงานที่เกี่ยวกับการใช้เครื่องจักรกลมาช่วยในการจัดเก็บข้อเสนอแนะ วัตถุประสงค์ของบริการ SDI นั้นไม่เพียงแต่จะค้นหาข้อเสนอแนะ หรือเอกสารที่มีคุณค่าเพียงหนึ่งหรือสองชิ้นจากจำนวนมากที่มีอยู่แล้ว เพื่อให้บริการตามคำขอเท่านั้น แต่จะให้บริการแบบต่อเนื่องกันไปคือ ผู้ใช้บริการจะได้รับการบอกเล่าอยู่เสมอเป็นระยะ ๆ ว่ามีเอกสารอะไรพิมพ์ออกมาใหม่ ในสาขาที่ตนต้องการและสนใจบ้าง ทำให้ได้ทราบความก้าวหน้าทางวิชาการในวิชาชีพของตนอยู่เสมอ (Elhence, 1978 อ้างถึงใน นิตยา พิวานนท์, 2523)

บริการคัดเลือกเผยแพร่สารนิเทศที่ตรงกับความสนใจของผู้ใช้ (SDI) เป็นบริการข่าวสารทันสมัย (Current Awareness Service) ประเภทหนึ่ง โดยการวิเคราะห์กลุ่มกรองสิ่งพิมพ์และคัดเลือกข้อเสนอแนะให้เหมาะสมกับความต้องการของนักวิจัยแต่ละคน หรือกลุ่มผู้ใช้ข้อเสนอแนะแต่ละกลุ่ม ผู้ให้บริการ SDI จะต้องจัดหาข้อเสนอแนะเพื่อให้บริการต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือนักวิชาการกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดโดยเฉพาะ เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถพัฒนาตนเองให้ทันกับความก้าวหน้าในวิชาชีพของตนเอง

ผู้ให้บริการจะต้องทราบความปรารถนาของผู้รับบริการก่อนว่าต้องการข้อเสนอแนะประเภทใด ภายในช่วงระยะเวลาานเท่าใด แล้วผู้ให้บริการก็จะมีหน้าที่จัดหาและบริการข้อเสนอแนะเหล่านั้นโดยการติดต่อกันอย่างใกล้ชิด และทันสมัยอยู่เสมอ จนกว่าผู้รับบริการจะหมดความสนใจต่อข้อเสนอแนะนั้น ๆ (นิตยา พิวานนท์, 2523)

บริการคัดเลือกเผยแพร่สารนิเทศที่ตรงกับความสนใจของผู้ใช้ (SDI) เป็นการบริการเฉพาะบุคคล ห้องสมุดจัดทำบัตรสำหรับผู้ใช้แต่ละคน (User Profile) ในบัตรแต่ละใบนี้ระบุความสนใจของผู้ใช้ และมีค่าสำคัญหรือหัวเรื่องกำกับไว้ เมื่อมีเอกสารรายการใดที่ห้องสมุดได้รับและตรงกับความสนใจของผู้ใช้คนใด บรรณารักษ์จะเสนอให้ผู้ใช้นั้นได้ทราบเป็นรายบุคคลไป ผู้

ใช้เมื่อได้รับทราบก็อาจแสดงความประสงค์ที่จะอ่านเอกสารต้นฉบับในเรื่องนั้น ในบริการเลือก และเผยแพร่ข้อสนเทศที่มีทั้งบริการที่จัดทำโดยใช้มือ และการใช้คอมพิวเตอร์เข้าช่วย (นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ, 2526)

ในการแจ้งให้ผู้ใช้ทราบ อาจกระทำโดยวิธีการทำสาระสังเขป ดรรชนี หรือบรรณานุกรม แต่เป็นการทำเฉพาะเอกสารที่อยู่ในความสนใจของผู้ใช้แต่ละคน (นวนิตย์ อินทรามะ, 2518 อ้างถึง สุธันนี กศิริ, 2528)

โดยสรุป บริการ SDI คือ บริการข้อสนเทศที่ทันสมัยประเภทหนึ่งที่ห้องสมุด หรือศูนย์เอกสารจะทำการคัดเลือกข้อสนเทศให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้แต่ละคนหรือกลุ่มบุคคล เป็นระยะเวลาต่อเนื่อง ด้วยข้อมูลข่าวสาร หรือสิ่งพิมพ์ใหม่ล่าสุด

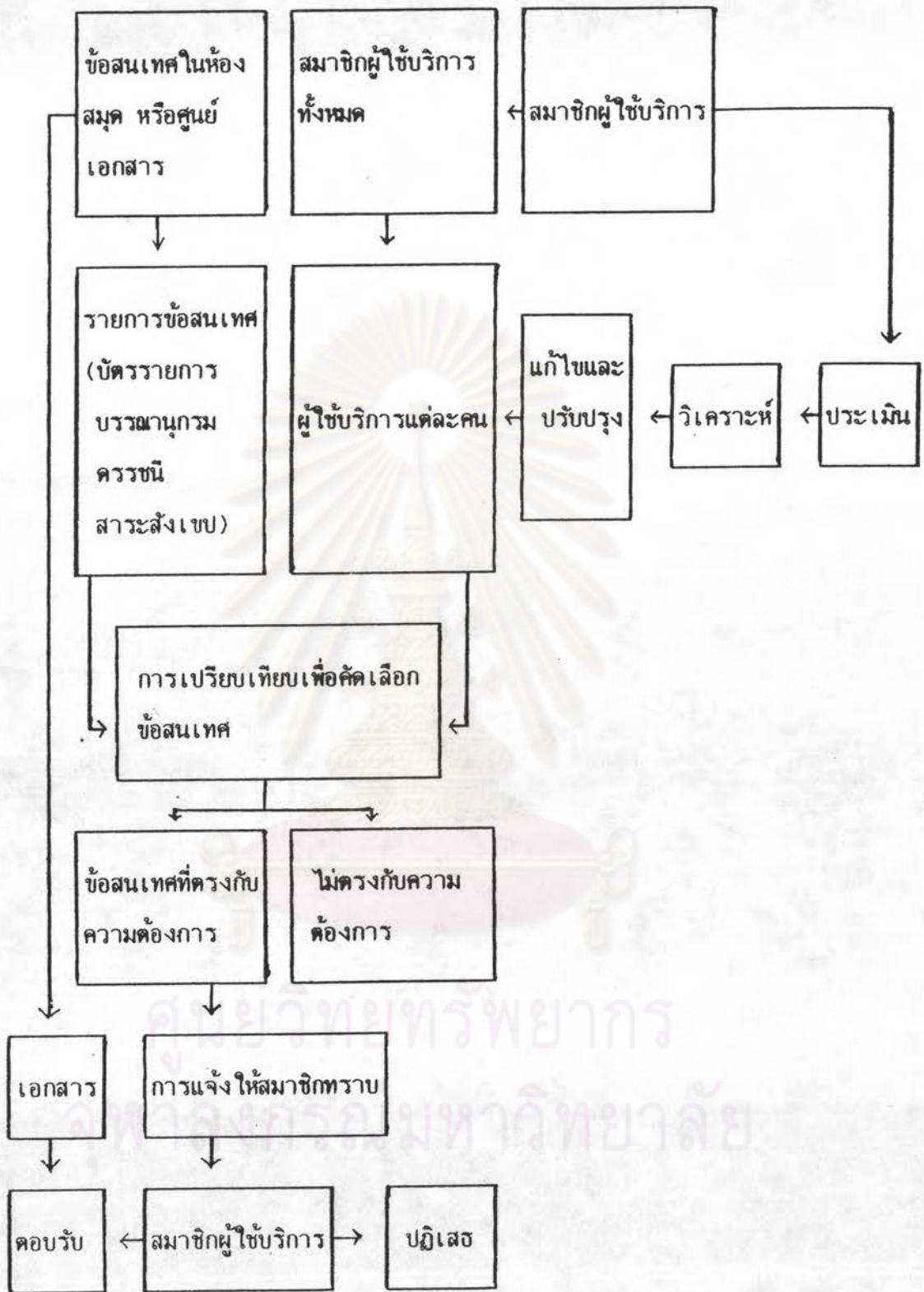
องค์ประกอบกาให้บริการ SDI

กาให้บริการ SDI มีองค์ประกอบสำคัญอยู่ 4 ประการ (คูแผนุมัติ 1) ได้แก่

1. รายชื่อสมาชิกผู้ใช้บริการ
2. รายการข้อสนเทศหรือฐานข้อมูล
3. การเปรียบเทียบเพื่อคัดเลือกข้อสนเทศ
4. การติดต่อกับสมาชิกผู้ใช้บริการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 1 การทำงานของระบบการให้บริการ SDI

(นิตยา พิวานนท์, 2523)

1. รายชื่อสมาชิกผู้ใช้บริการ (Users Profiles)

การสร้างรายชื่อสมาชิกผู้ใช้บริการ สะท้อนถึงความต้องการของผู้ใช้ จัดเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุด และมีผลโดยตรงต่อความสำเร็จของบริการ SDI รายการบันทึกความต้องการของผู้ใช้แต่ละคนเรียกว่า "Profile" การจัดสร้าง Users Profile หมายถึง การจัดทำหัวข้อวิชาที่ผู้ใช้สนใจ กำลังศึกษาหรือทำการวิจัยอยู่ ทั้งนี้ความต้องการดังกล่าวจะต้องระบุให้ชัดเจน (สุธันนิ กศิริ, 2528)

ในการจัดทำ Profile มักจะมีส่วนประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. คำศัพท์เฉพาะ (Descriptors) หมายถึง คำหรือวลีที่แสดงความคิดหรือแนวคิดในเนื้อหาวิชาที่ผู้ใช้บริการสนใจ และใช้ในการค้นเอกสารในเรื่องที่ผู้ใช้แสดงความสนใจ
2. คำบ่งชี้ (Identifiers) หมายถึง ส่วนที่แทนเนื้อหาสำคัญของเอกสารนอกเหนือจากหัวเรื่องของเอกสาร เช่น ชื่อผู้แต่ง ชื่อสถาบัน ชื่อชุด ปีที่พิมพ์ ฯลฯ ใน Profile อาจประกอบด้วยคำบ่งชี้และคำศัพท์เฉพาะรวมอยู่ด้วยกัน
3. ศัพท์ดรรชนี (Indexing Vocabulary) เป็นกลุ่มคำศัพท์ที่ใช้แทนหัวเรื่อง ซึ่งใช้ใน Profile ผู้ใช้และตัวเอกสาร ศัพท์ดรรชนีมี 2 ชนิด คือ ศัพท์ธรรมชาติ (Natural Language Vocabulary) และศัพท์ควบคุม (Controlled Vocabulary)

ศัพท์ธรรมชาติ หมายถึง คำใดก็ได้ที่ใช้ในเอกสาร หรือคำที่ผู้ใช้แจ้งให้ทราบ จัดเป็นคำสำคัญ การใช้ศัพท์ธรรมชาติจัดทำ Profile เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้และห้องสมุด ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการรวบรวมเอกสาร สามารถเพิ่มคำต่าง ๆ ได้ตลอดเวลา และมีมากเพียงพอ แต่มีปัญหาเรื่องคำคุณศัพท์ คำกริยา คำเอกพจน์ พหูพจน์ วลีและคำต่าง ๆ นอกจากนี้ อาจมีคำสำคัญได้มากกว่า 1 คำ แทนแนวคิดเดียวกัน

ศัพท์ควบคุม เป็นคำบังคับเพียงคำเดียวที่กำหนดให้ใช้แทนความคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งทั้งใน Profile ผู้ใช้ และในการบันทึกเอกสาร มีการจัดทำรายการคำศัพท์เฉพาะ (Descriptor) ที่ใช้เป็นศัพท์ควบคุมเป็นศัพท์สัมพันธ์ (Thesauri) เพื่อกำหนดคำสำคัญที่เหมาะสมสำหรับแนวคิดนั้น ๆ

ในการจัดทำ Profile ส่วนใหญ่มักใช้ศัพท์ควบคุมมากกว่าศัพท์ธรรมชาติ แต่บรรณารักษ์ ผู้ให้บริการไม่ควรใช้เฉพาะศัพท์สัมพันธ์เท่านั้น ควรพยายามหาเครื่องมือหลายอย่างมาช่วยค้นและ กำหนดศัพท์ขึ้นใช้ เมื่อใช้คำใดเป็นศัพท์ในการจัดทำบรรณานุกรม ก็ควรใช้คำนั้นในการสร้าง Profile หรือรายการข้อสนเทศของผู้ใช้ด้วย ดังนั้นการใช้ภาษาสำหรับศัพท์ใน Profile ของ ผู้ใช้ และการทำบรรณานุกรมควรเป็นภาษาเดียวกัน (สุนันท์ งานโคกกรวด และ สหทัย ชินสมบูรณ์, 2526)

ขั้นตอนการสร้าง Users Profile ประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้

1. คัดเลือกกลุ่มบุคคลที่ต้องการรับบริการ SDI ตามความต้องการเฉพาะบุคคล หรือเฉพาะกลุ่ม
2. ผู้ให้บริการกรอกรายละเอียดส่วนตัว (Personal data) ลงใน แบบฟอร์มให้ครบถ้วนและชัดเจน ได้แก่
  - 2.1 ชื่อและสกุล
  - 2.2 วุฒิ
  - 2.3 ตำแหน่ง
  - 2.4 หมายเลขโทรศัพท์
  - 2.5 สถานที่ทำงาน
  - 2.6 ที่อยู่
  - 2.7 สาขาวิชาที่เชี่ยวชาญ
  - 2.8 ภาษาที่ต้องการ
3. ระบุหัวข้อวิชาที่สนใจ ผู้ให้บริการต้องศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกันหลายด้าน อาจเริ่มด้วยให้ผู้ใช้ระบุความต้องการในรูปคำบอกเล่า ในส่วนวนภาษาของผู้ใช้เองพร้อม กับอธิบายความหมายของศัพท์เฉพาะ ผู้ใช้อาจระบุความต้องการในด้านหัวข้อเรื่อง (Topics) หรือคำสำคัญ (Keywords) หรือสัญลักษณ์ (Code) ก็ได้ พร้อมกับกำหนดขอบเขตความหมายของ หัวข้อที่สนใจเพื่อคัดเลือกข้อสนเทศเฉพาะขอบเขตความหมายนี้เท่านั้น พร้อมทั้งควรให้ผู้ ใช้บริการยกตัวอย่างข้อมูลที่ตรงกับหัวข้อที่สนใจ เช่น ชื่อผู้แต่ง ชื่อเอกสาร สาระสังเขป เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะช่วยในการพิจารณาคัดเลือกข้อสนเทศ ได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด นอกจากนี้ควรให้ระบุรายละเอียดอื่น ๆ เพื่อจำกัดขอบเขตการค้นคว้า เช่น ภาษาของเอกสารที่ ต้องการแหล่งข้อมูลบางประเภทที่ไม่ต้องการ เป็นต้น

4. เปลี่ยนความต้องการในสำนวนภาษาของผู้ใช้ เป็นหัวเรื่องหรือคำศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐาน เช่น ศัพท์สัมพันธ์ (Thesaurus) ที่สำคัญคือ ต้องเป็นหัวเรื่องชุดเดียวกับรายการเอกสารที่จะค้น หัวเรื่องที่จะใช้ค้นคว่าจะเปลี่ยนเป็น Search Expression เพื่อเปรียบเทียบกับฐานข้อมูล

รายละเอียดอื่น ๆ ที่ควรรวมอยู่ใน Users Profile เช่น ชื่อหน่วยงานที่ทำการวิจัย ระยะเวลาในการวิจัย รายชื่อวารสารที่ผู้ใช้ อ่านหรือค้นคว้าประจำ และวิธีการค้นหาข้อมูลของผู้ใช้ ที่สำคัญคือ Users Profile ต้องแก้ไขให้ทันสมัยตามความต้องการของผู้ใช้อยู่เสมอ

2. รายการข้อสนเทศหรือฐานข้อมูล (Document Profile หรือ Database)

เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับค้นคว้าเพื่อคัดเลือกข้อสนเทศ ที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ บริการแต่ละคน สิ่งพิมพ์และเอกสารที่ได้รับคัดเลือกเข้ามาในห้องสมุดหรือศูนย์เอกสาร จะต้องนำไปวิเคราะห์แบ่งหมวดหมู่ตามระบบ เพื่อเตรียมพร้อมที่จะให้บริการแก่ผู้ใช้ สามารถสืบค้นหามาให้บริการได้อย่างรวดเร็ว เรียกว่า "เป็นการสร้างฐานข้อมูล" ในการวิเคราะห์หรือจัดระบบจะต้องให้เหมาะสมกับลักษณะและประเภทของสิ่งพิมพ์ เช่น ถ้าหากเป็นหนังสือก็จะทำการกำหนดหมวดหมู่ตามระบบ D.D.C. หรือ ระบบ L.C. หรือระบบการจัดหมวดหมู่หนังสืออื่น ๆ ตามความเหมาะสมเช่นเดียวกับการจัดหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุดโดยทั่วไป แต่ถ้าหากเป็น เอกสารวารสาร และจุลสาร มักจัดทำดรรชนีและสาระสังเขปที่สำคัญ โดยการกำหนดหัวเรื่องซึ่งต้องนำมาจากศัพท์ชุดเดียวกับศัพท์ที่กำหนดความต้องการของผู้ใช้ใน Users Profile ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการใช้คำ (Vocabulary Control) และเป็นเครื่องช่วยในการเปรียบเทียบเพื่อคัดเลือกข้อสนเทศได้อย่างถูกต้อง

3. การเปรียบเทียบเพื่อคัดเลือกข้อสนเทศ (Matching or Comparison)

เมื่อถึงระยะเวลาที่กำหนดเช่น เดือนละครั้งหรือ 2 ครั้ง ทุกสัปดาห์ หรือทุกวัน ผู้ให้บริการจะนำรายชื่อผู้ใช้บริการแต่ละคนที่ระบุความต้องการข้อสนเทศไว้แล้ว มาเปรียบเทียบกับฐานข้อมูลที่รวบรวมไว้ในระยะเวลาล่าสุด เพื่อค้นหาข้อสนเทศที่ผู้ใช้ต้องการ ในการคัดเลือกข้อสนเทศต้องพยายามเลือกรายการที่ตรงประเด็นมากที่สุด ไม่กว้างหรือแคบจนเกินไป อนึ่งความถี่

ในการเสนอข้อเสน�텍แต่ละประเภทอาจแตกต่างกันไปตามความเหมาะสม ข้อเสน�텍บางประเภท อาจมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอเป็นรายวัน เช่น รายงานอัตราดอกเบี้ยการแลกเปลี่ยนเงินตรา ต่างประเทศ เป็นต้น

4. การติดต่อกับสมาชิกผู้ใช้บริการ (Notification)

เมื่อความต้องการของผู้ใช้บริการตรงกับข้อมูลใหม่ที่ได้รับ ผู้ให้บริการจะต้องแจ้งให้ ผู้ใช้ทราบโดยรวดเร็ว เพื่อคัดเลือกรายการข้อเสน�텍ที่ต้องการ และควรเสนอ ในรูปของ บรรณานุกรม หรือสาระสังเขป เพื่อเป็นการสะดวกและประหยัดเวลาผู้ใช้ในการพิจารณารายการ ใดที่ผู้ใช้สนใจเป็นพิเศษจึงจัดส่งรูปเล่มหนังสือ เอกสาร หรือสิ่งพิมพ์ฉบับเต็ม ไป ให้บริการ โดยทันที

4.1 การประเมินผลของผู้ใช้ (Response or Feedback) ลักษณะที่สำคัญ ประการหนึ่งของระบบ SDI คือการแสดงความคิดเห็นของผู้ใช้บริการแบบประเมินผลควรจัดส่งไป พร้อมกับรายการข้อเสน�텍 เพื่อให้ผู้ใช้ประเมินว่ารายการข้อเสน�텍ที่ได้รับตรงกับความต้องการ มากน้อยเพียงใด และแจ้งให้ทราบถึงความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การเปลี่ยนหัวข้อ วิชาการบอกเลิกการเป็นสมาชิก เป็นต้น

4.2 การแก้ไขปรับปรุงข้อมูลของสมาชิก (Readjustment or Updating) การประเมินผลของสมาชิกผู้ใช้บริการ SDI จะต้องนำมาวิเคราะห์โดยถี่ถ้วน เพื่อปรับปรุงข้อมูล สมาชิกและความต้องการให้สอดคล้องและทันสมัยตรงกับความต้องการตลอดเวลา

การคัดเลือกเอกสารและการติดต่อโดยตรงระหว่างผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ ทำให้ แหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้ใช้ประโยชน์มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีผลต่อการปรับปรุงบริการประเภทอื่นให้ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้มากขึ้นด้วย เช่น การคัดเลือก และจัดหาเอกสาร การทำ ครรชนิ สาระสังเขป เป็นต้น (สุธันนี กิติริ, 2528)

วิธีดำเนินการให้บริการ

การให้บริการ SDI ในปัจจุบันมี 2 วิธี คือ การให้บริการด้วยระบบมือ (Manual SDI Services) และการให้บริการ SDI ด้วยคอมพิวเตอร์ (Machine Readable Data Bases in SDI)

ฐานข้อมูลที่นำมาใช้กับงานบริการ SDI

ปัจจุบันมีหน่วยงานหลายแห่งได้ผลิตฐานข้อมูลสำเร็จรูปทางด้านการศึกษาและสาขาที่เกี่ยวข้องในรูปแบบ * CD-ROM และ ไพรแกรมสำเร็จรูป เพื่อนำมาจัดระบบบริการ SDI แก่ผู้ใช้

การนำ CD-ROM มาใช้เพื่องานบริการของห้องสมุดหรือศูนย์เอกสารโดยตรงนั้นเป็นที่นิยมมาก เพราะสะดวกรวดเร็ว และง่ายต่อการค้นหาข้อมูลที่ต้องการ

ตัวอย่างฐานข้อมูลสำเร็จรูปทางการแพทย์ และสาขาที่เกี่ยวข้องที่สำคัญ ได้แก่

MEDLINE เป็นฐานข้อมูลในสาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ ฐานข้อมูลนี้สร้างโดยหอสมุดแพทย์แห่งชาติ สหรัฐอเมริกา (The National Library of Medicine) โดยครอบคลุมฐานข้อมูลย่อย 3 สาขาวิชา คือ Index Medicus, International Nursing Index และ Index to Dental Literature สิ่งพิมพ์ที่ครอบคลุม ได้แก่ บทความวารสารและสาระสังเขปทางการแพทย์ พยาบาล ทันตแพทย์ และที่เกี่ยวข้อง จากวารสารชั้นนำประมาณ 3,200 ชื่อเรื่อง (สุดใจ จนไพศาล, 2530)

---

* CD-ROM ย่อมาจากคำว่า Compact Disc-Read Only Memory รูปร่างลักษณะของ CD-ROM เป็นแผ่นดิสก์หน้าเดียว (Single-Sided) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 มิลลิเมตร หรือเท่ากับ 4.72 นิ้ว ความหนา 1.2 มิลลิเมตร แผ่นดิสก์ทำด้วยอลูมิเนียมเคลือบผิวด้วยพลาสติกโพลีคาร์บอเนต ซึ่งมีความทนทาน สามารถจัดเก็บข้อมูลทุกประเภทที่เครื่องอ่านได้ ความจุของข้อมูลประมาณ 540-600 เมกะไบต์ (Mbytes) ต่อแผ่น มากเท่ากับ 1,600 floppy disk ที่ใช้กันทั่วไป หรือประมาณ 250,000 หน้ากระดาษ (กระดาษขนาด 8.5 x 11 นิ้ว) หรือหนังสือจำนวน 500 เล่ม (สุดใจ จนไพศาล, 2530)

การประยุกต์ใช้ฐานข้อมูล MEDLINE CD-ROM ของห้องสมุดในประเทศไทย

ฐานข้อมูล MEDLINE CD-ROM ที่จัดทำโดย Cambridge Scientific Abstracts ปัจจุบันมีข้อมูลตั้งแต่ปี ค.ศ. 1966-1991 บรรจุข้อมูลแต่ละ 1 ปี ยกเว้นปี 1966-1982 บรรจุรวมกันใน 1 แผ่น MEDLINE CD-ROM มีกำหนดออกเป็นราย 3 เดือน (Quarterly) จะมีการเพิ่มข้อมูลในทุก 3 เดือน เมื่อครบปีจะรวมข้อมูลทั้งหมดตั้งแต่เดือนมกราคมถึงธันวาคมไว้ในแผ่นเดียวกัน

การค้นหาข้อมูลจาก CD-ROM ผู้ใช้สามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้ทั้งจากชื่อผู้เขียน (Author) ชื่อบทความ (Title) ชื่อวารสาร (Source) หมายเลขประจำวารสาร (ISSN) หัวเรื่อง (Subject) คำสำคัญ (Keyword) ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องและในสาระสังเขป คำที่ใช้ค้นหาจะเป็นคำๆ เดียว เป็นวลี หรือกลุ่มคำก็ได้ผลจากการค้นจะให้รายละเอียดทางบรรณานุกรมของบทความที่ต้องการ สาระสังเขป และรายละเอียดอื่นๆ เช่น สถานที่ทำงานของผู้เขียนบทความ เลขประจำวารสาร หัวเรื่อง เป็นต้น นอกจากนั้นในระหว่างการค้น ผู้ค้นอาจขยาย (expand) คำศัพท์เพื่อตรวจสอบคู่ศัพท์คำที่ใกล้เคียงกันเพื่อช่วยในการค้น การค้นสามารถค้นหลายป้อนเนื้อกันได้ สำหรับผู้ที่เริ่มใช้ใหม่ ๆ ก็มีจอช่วย (help screen) ช่วยในการให้คำแนะนำการค้นด้วย

ผลของการค้นข้อมูลจาก CD-ROM สามารถเลือกได้ 3 รูปแบบ คือ แสดงทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ พิมพ์ลงในกระดาษ หรือถ่ายข้อมูลลงสู่ floppy disk หรือ hard disk ทำให้สะดวกแก่ผู้ใช้บริการ (Cambridge Scientific Abstracts, 1987)

ประโยชน์ที่ได้จากการค้นข้อมูลทางวิชาการโดยระบบฐานข้อมูล MEDLINE CD-ROM มีดังต่อไปนี้ (อัจฉรา แสงศิริวงษ์, มาลี ชัยชาญชีพ, และ สมรวัชร์ สหพงศ์, 2531)

1. ผู้ใช้สามารถสืบค้นข้อมูลได้หลายทาง เช่น ค้นจากชื่อผู้เขียนบทความ ชื่อเรื่อง ชื่อวารสาร หมายเลขประจำวารสาร (ISSN) หัวเรื่อง คำสำคัญ (Keywords) ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องและในสาระสังเขป อีกทั้งยังสามารถค้นได้จากคำๆ เดียว วลี หรือกลุ่มคำ ซึ่งถ้าค้นจากสิ่งพิมพ์ Index Medicus จะค้นได้เพียง 2 ทางคือ ค้นจากชื่อผู้แต่ง (Author Index) และหัวเรื่องทางการแพทย์ (MeSH) เท่านั้น

2. ประหยัดเวลาในการสืบค้น การสืบค้นจากสิ่งพิมพ์จะต้องใช้เวลาเป็นชั่วโมง ถ้าค้นจาก MEDLINE CD-ROM จะใช้เวลาประมาณ 15 นาทีต่อเรื่อง
3. ห้องสมุดและผู้ใช้สามารถถ่ายข้อมูลที่สืบค้นได้ในจานบันทึกข้อมูล (Diskette) ของตนเองและสามารถเรียกใช้ได้อีกในภายหลัง
4. ได้ข้อมูลทางบรรณานุกรมครบถ้วน รวมทั้งยังได้สาระสังเขปเป็นภาษาอังกฤษทุกบทความไม่ว่าบทความนั้น ๆ จะเขียนเป็นภาษาใด
5. ประหยัดค่าใช้จ่าย เพราะลงทุนเพียงครั้งเดียว หากมีการค้นมากเท่าไรก็จะได้ประโยชน์คุ้มค่ามากเท่านั้น เนื่องจากการสืบค้นสามารถทำได้ตลอดเวลา โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายด้านการสื่อสารแต่อย่างใด
6. ประหยัดเนื้อที่ของห้องสมุด เพราะ MEDLINE CD-ROM สามารถบรรจุข้อมูลลงได้ 600 ล้านตัวอักษรในแผ่นบันทึกข้อมูล 1 แผ่น ซึ่งมีขนาดเพียง 4.72 นิ้ว หรือ 12 เซนติเมตรเท่านั้น
7. ข้อมูลใน MEDLINE CD-ROM จะทันสมัยกว่าข้อมูลในสิ่งพิมพ์ เพราะผู้ซื้อได้รับแผ่นบันทึกข้อมูลทางไปรษณีย์ทางอากาศทันทีที่บริษัทจัดทำเสร็จ ขณะที่จะได้รับสิ่งพิมพ์ย้อนจากเดือนปัจจุบันประมาณ 12 สัปดาห์ เพราะต้องจัดส่งทางเรือ
8. ประหยัดบุคลากร ไม่จำเป็นต้องใช้บุคลากรที่มีประสบการณ์ และมีความชำนาญมากเป็นพิเศษในการให้บริการค้นคว้าอ้างอิง เพราะ โปรแกรมช่วยให้การเรียกข้อมูลเป็นไปได้ง่าย สะดวก รวดเร็วและถูกต้อง เพียงแต่ฝึกเจ้าหน้าที่ให้รู้จักวิธีใช้โปรแกรมในการเรียกข้อมูลก็สามารถให้บริการผู้ใช้ได้
9. ผู้ใช้สามารถสืบค้นสารนิเทศด้วยตนเอง โดยศึกษาวิธีการใช้จากคู่มือที่บริษัทผู้ผลิตฐานข้อมูล MEDLINE CD-ROM จัดทำขึ้น
10. ข้อมูลที่ได้จาก MEDLINE CD-ROM เป็นแนวทางให้ผู้ใช้นำไปค้นบทความจากเล่มวารสารเพื่อประโยชน์ในด้านการเรียนการสอน การรักษาผู้ป่วย การเขียนบทความหรือตำราทางวิชาการ รวมทั้งช่วยในการทำวิจัยหรือทำวิทยานิพนธ์ เป็นต้น
11. ผู้ใช้สามารถอ่านสาระสังเขปในวารสารที่ไม่มีในประเทศไทยได้จาก MEDLINE CD-ROM และใช้งานได้ทันที โดยไม่ต้องขอหรือรอสำเนาวารสารจากต่างประเทศ ซึ่งจะใช้เวลาขออนานประมาณ 1 เดือน

การให้บริการข่าวสารทันสมัยของห้องสมุดต่าง ๆ

จากการศึกษาวรรณกรรมในช่วง ค.ศ. 1969-1988 พบว่า มีห้องสมุดในต่างประเทศจำนวน 8 แห่ง และห้องสมุดของไทยจำนวน 1 แห่ง ได้ทดลองจัดบริการข่าวสารทันสมัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ในปี ค.ศ. 1969 Miller (1970) รายงานว่าห้องสมุด Washington University School of Medicine ได้ทดลองจัดบริการคัดเลือกเผยแพร่สารนิเทศที่ตรงกับความสนใจของผู้ใช้ (SDI) ภายในมหาวิทยาลัยแก่อาจารย์ทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้แก่ สาขาพยาธิวิทยา จิตเวชศาสตร์ กายวิภาคศาสตร์ อายุรศาสตร์ และกุมารเวชศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 23 คน ในระหว่างวันที่ 31 มีนาคม - 1 มิถุนายน ค.ศ. 1969 รวมระยะเวลา 2 เดือน การทดลองจัดบริการครั้งนี้ ห้องสมุดได้จัดบริการ SDI 2 ระบบ คือ โดยระบบมือ และระบบคอมพิวเตอร์ โดยบรรณารักษ์ผู้ให้บริการ เป็นผู้จัดกลุ่มเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ ได้เป็น 6 กลุ่มใหญ่ ในการให้บริการคัดเลือกเผยแพร่สารนิเทศที่ตรงกับความสนใจของผู้ใช้โดยระบบมือ (Manual SDI System) บรรณารักษ์ได้จัดทำ Profile ซึ่งบันทึกความต้องการสารนิเทศของผู้ใช้แต่ละคนโดยสืบค้นสารนิเทศที่ตรงกับความสนใจของผู้ใช้จากบทความในวารสารใหม่ที่ห้องสมุดได้รับ ในแต่ละวัน ถ้าเนื้อหาตรงกันก็จะบันทึกรายการบรรณานุกรมที่สมบูรณ์ของบทความนั้น ๆ พร้อมทั้งบทคัดย่อ แล้วจัดส่งสารนิเทศให้แก่ผู้ใช้เป็นประจำทุกสัปดาห์ ในระหว่างที่จัดทำโครงการดังกล่าวนี้ ห้องสมุดได้รับวารสารใหม่จำนวนทั้งสิ้น 1,879 ชื่อเรื่อง และมีการปรับปรุง Profile ของผู้ใช้แต่ละคนให้ทันสมัยอยู่เสมอ สำหรับการให้บริการคัดเลือกเผยแพร่สารนิเทศที่ตรงกับความสนใจของผู้ใช้โดยระบบคอมพิวเตอร์ ได้ศึกษาเฉพาะระบบค้นสารนิเทศทันสมัยจากฐานข้อมูล ASCA (The Automatic Subject Citation Alert System of the Institute for Scientific Information) ฐานข้อมูล ASCA เป็นฐานข้อมูลบรรณานุกรมของวารสารทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนประมาณ 1,989 ชื่อเรื่อง วิธีดำเนินการ บรรณารักษ์กำหนดค่าสำคัญของเรื่องที่สืบค้นใน Profile ของผู้ใช้โดยใช้ระบบ Boolean logic ช่วยในการสืบค้นข้อสนเทศด้วย และจะรวบรวมสารนิเทศใหม่ที่สืบค้นได้ส่งให้ผู้ใช้เป็นประจำทุกสัปดาห์ เมื่อสิ้นสุดโครงการ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามให้ผู้ใช้ประเมินรายการบรรณานุกรมที่รวบรวมจัดส่งให้ ผลปรากฏดังนี้คือ การสืบค้นสารนิเทศทันสมัยในรูปแบบบรรณานุกรมด้วยระบบมือ ผู้ใช้ได้รับสารนิเทศที่รวดเร็วและตรงกับความต้องการของผู้ใช้มาก

กว่า แต่ได้รับจำนวนสารนิเทศน้อยกว่าการสืบค้นโดยระบบคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ Miller ยังพบว่าสารนิเทศของทั้ง 2 ระบบ มีความซ้ำซ้อนกันถึง 16 % ดังนั้นการให้ได้สารนิเทศที่ครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงควรสืบค้นสารนิเทศทั้ง 2 ระบบควบคู่กันไป

ในระหว่างเดือนกันยายน ค.ศ. 1969 - กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1970 ห้องสมุด Missouri Institute of Psychiatry (MIP) ได้จัดทำโครงการให้บริการข่าวสารทันสมัยแก่ผู้ใช้บริการที่มีอาชีพเกี่ยวข้องกับด้านสุขภาพจิต (Mental Health) จำนวนทั้งสิ้น 144 คน ซึ่งเป็นผู้ที่ทำงานในโรงพยาบาลทั้งในเมืองและชนบท จากหน่วยงาน 12 แห่งใน Missouri Division of Mental Health (MDMH) ระยะเวลาที่จัดทำโครงการ รวมทั้งสิ้น 6 เดือน โดยห้องสมุดได้จัดทำโครงการให้บริการข่าวสารทันสมัยในรูปแบบสำเนาข่าวสารบรรณารวบรวมของ ISI's Current Contents: Behavioral Social and Management Sciences (CCBSMS) ชั้นแรกห้องสมุดได้ส่งจดหมายเชิญชวนให้ผู้ที่ทำงานในหน่วยงานทั้ง 12 แห่งดังกล่าวข้างต้นเข้าร่วมโครงการ พร้อมกับแนบตัวอย่างสำเนาเอกสารของ CCBSMS ตัวอย่างแบบฟอร์มการขอสำเนาบทความที่ต้องการ และข้อจำกัดการเป็นสมาชิกในโครงการ คือ ห้องสมุดจะส่งเอกสารให้ฟรี 100 บทความต่อสมาชิก 1 คน ห้องสมุดได้จัดหาบทความที่ผู้ใช้ต้องการให้โดยทันที ทั้งจากภายในห้องสมุดและโดยการขอยืมเอกสารระหว่างห้องสมุด คิดเป็นจำนวนค่าสุด 28 บทความสูงสุด 151 บทความ เมื่อสิ้นสุดโครงการห้องสมุดได้ส่งแบบประเมินผลโครงการแก่ผู้ใช้บริการทั้ง 144 คน ผลปรากฏว่า ผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อบริการดังกล่าวมากที่สุด ผู้ใช้ร้อยละ 91 เห็นว่าการให้บริการ CCBSMS เป็นรูปแบบที่ง่ายต่อการใช้ ร้อยละ 75 ต้องการสำเนาบทความที่ต้องการโดยผ่านทางบริการนี้ และผู้ใช้ร้อยละ 92 ต้องการให้มีการจัดบริการในลักษณะนี้ต่อไป (Matheson, 1971)

ในปี ค.ศ. 1979 Davis (1981) รายงานว่า ห้องสมุด Arnold แห่ง Fred Hutchinson Cancer Research Center ได้ทดลองจัดทำโครงการให้บริการถ่ายสำเนาข่าวสารบรรณารวบรวมวิชาการของห้องสมุด โดยไม่คิดค่าบริการใด ๆ เป็นระยะเวลา 6 เดือน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มประชากรจากสถานที่อยู่ในสมุดโทรศัพท์จำนวน 126 คน ซึ่งประกอบด้วยแพทย์ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแพทย์ที่ไม่อยู่ในสมาคมแพทย์โรคมะเร็ง กับกลุ่มแพทย์ที่อยู่ในสมาคมแพทย์โรคมะเร็ง โดยห้องสมุดจัดส่งจดหมายอธิบายโครงการดังกล่าวพร้อมกับแนบรายชื่อวารสารจำนวน 18 ชื่อเรื่อง เพื่อให้ผู้ใช้เลือกรายชื่อวารสารที่ตนต้องการส่งกลับมายังห้องสมุด เครื่องมือ

ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย บัตร 2 ใบ/ชุด บัตรที่ 1 ใช้สำหรับบันทึกรายชื่อวารสาร 18 ชื่อเรื่อง โดยมีชื่อผู้ใช้บริการ พร้อมหมายเลขประจำตัว บัตรที่ 2 บันทึกชื่อผู้ใช้บริการ สถานที่อยู่ และชื่อเรื่องวารสารที่แพทย์แต่ละคนต้องการให้จัดส่งสำเนาหน้าสารบัญไปให้ เมื่อห้องสมุดได้รับรายชื่อวารสารเหล่านั้น ก็จะถ่ายสำเนาหน้าสารบัญวารสารเท่ากับจำนวนผู้ใช้ โดยรวบรวมและจัดส่งสำเนาหน้าสารบัญวารสารที่ผู้ใช้ต้องการ ไปให้ทุก 3 สัปดาห์ เป็นระยะเวลา 6 เดือนติดต่อกัน หากผู้ใช้ต้องการสำเนาบทความใด ให้ทำเครื่องหมายหน้าบทความที่ต้องการส่งกลับมายังห้องสมุด ห้องสมุดจะดำเนินการจัดส่งให้ผู้ใช้ภายใน 1 วัน เมื่อสิ้นสุดโครงการห้องสมุดได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังผู้เข้าร่วมโครงการทั้ง 126 คน จากแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา จำนวนทั้งสิ้น 103 ฉบับ ปรากฏผลดังนี้ กลุ่มแพทย์ที่ไม่มีการตอบสนองต่อโครงการนี้ มีจำนวน 56 คน ให้เหตุผลว่า สามารถเข้าถึงวารสารพิเศษที่ตนต้องการได้จากแหล่งอื่น ๆ ร้อยละ 38 เคยเห็นข้อมูลจากการรักษาผู้ป่วยมะเร็ง ร้อยละ 9 และมีภารกิจในหน้าที่มากเกินไป ร้อยละ 16 กลุ่มแพทย์ที่ตอบรับและประสงค์เข้าร่วมโครงการ แต่ไม่ได้มีการติดต่อขอบทความที่ตนสนใจกลับมายังห้องสมุด จำนวน 29 คน ให้เหตุผลว่า สามารถเข้าถึงวารสารพิเศษที่ตนต้องการได้จากแหล่งอื่น ๆ จำนวนร้อยละ 40 ไม่มีบทความใดที่ตนสนใจ ร้อยละ 30 เคยเห็นข้อมูลจากการรักษาผู้ป่วยมะเร็ง ร้อยละ 7 มีภารกิจในงานมากเกินไป ร้อยละ 22 และผู้ใช้ที่เห็นว่าบริการนี้ควรมีต่อไป มีจำนวนร้อยละ 67 กลุ่มแพทย์ที่มีการตอบสนองต่อโครงการนี้ตลอดระยะเวลา 6 เดือน จำนวน 18 คน มีความเห็นว่า บทความที่ได้รับเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานมาก ช่วยให้สามารถติดตามวารสารพิเศษที่ทันสมัย และมีประโยชน์ต่อการรักษาต่อเนื่องของตนอีกด้วย แพทย์จำนวน 18 คน ที่ใช้บริการนี้มีความพึงพอใจต่อการให้บริการดังกล่าวและต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการนี้ต่อไป

ในระหว่างปี ค.ศ. 1972-1973 Magrill (1974) รายงานว่า ห้องสมุดประชาชนที่อยู่ในข่ายงานความร่วมมือห้องสมุด ในตะวันออกเฉียงกลางของมลรัฐ Michigan ร่วมมือกับโรงเรียนบรรณารักษศาสตร์ของมหาวิทยาลัย Michigan ได้จัดทำโครงการศึกษา การให้บริการคัดเลือกเลือกเผยแพร่วารสารพิเศษที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ (SDI) ของห้องสมุดประชาชน Mideastern Michigan Library Cooperative โดยห้องสมุดเริ่มโครงการดังกล่าวในเดือนมิถุนายน 1972 ด้วยการสุ่มตัวอย่างจากสถานที่อยู่ในสมุดโทรศัพท์ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2,498 คน และในเดือนพฤษภาคม 1973 ได้ส่งแบบสำรวจความสนใจการอ่าน (Reading Interest Checksheet) ให้ผู้เข้าร่วมโครงการเลือกหัวข้อ เรื่อง ในสาขาวิชาต่าง ๆ ประกอบด้วย หัวข้อเรื่องที่ไม่ใช่

ประเภทบันเทิง 92 หัวข้อเรื่อง ประเภทบันเทิง 8 หัวข้อเรื่อง มีผู้สมัครเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 96 คน (จากจำนวน 2,498 คน) โดยเสนอหัวข้อเรื่องที่น่าสนใจกลับมา 13 หัวข้อเรื่อง ในการรวบรวมสารนิเทศ ห้องสมุดจะเปรียบเทียบรายการหนังสือใหม่ของห้องสมุดกับหัวข้อเรื่อง ที่ผู้ใช้ต้องการ หากรายการใดตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ก็รวบรวมและจัดส่งรายชื่อหนังสือใหม่ พร้อมรายละเอียดของชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ปีที่พิมพ์ และเลขหมู่หนังสือไปให้ รวมระยะเวลา ค่าเงินโครงการให้บริการทั้งสิ้น 3 เดือน เมื่อสิ้นสุดโครงการผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปให้ ผู้ใช้ ได้รับกลับคืนมาจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 44 ผลการศึกษาพบว่าผู้ใช้ร้อยละ 43 เห็นว่าการจัดทำรายการหนังสือใหม่ที่ตรงกับความต้องการได้รับประโยชน์มาก ร้อยละ 45 เห็นว่า ใช้ประโยชน์ได้บางส่วนร้อยละ 69 ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการดังกล่าวนี้ให้เป็นประจำ ร้อยละ 17 ทำให้ได้อ่านหนังสือจำนวนมากขึ้น ร้อยละ 51 ได้ไปใช้บริการห้องสมุดเพิ่มขึ้นกว่าเดิม ในระหว่างที่มีโครงการให้บริการดังกล่าว ร้อยละ 31 ต้องการให้มีการนำชมห้องสมุด ร้อยละ 24 ต้องการให้มีการยืมหนังสือของห้องสมุดเพิ่มขึ้นกว่าเดิม ร้อยละ 86 หวังพอใจรายละเอียดของข้อมูลหนังสือที่แจ้งในรายการหนังสือใหม่ ผู้ใช้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีสารบัญรายการหนังสือให้ด้วย เพราะข้อมูลที่ทราบจากชื่อเรื่องเพียงอย่างเดียว นั้น ยังไม่เพียงพอต่อการพิจารณาเนื้อหา ที่ตรงกับความต้องการ ควรมีการแจ้งรายการหนังสือใหม่ของห้องสมุดในหนังสือพิมพ์ และแจ้งไปยังห้องสมุดอื่น ๆ ด้วย

ในปี ค.ศ. 1970 Yunis (1973) รายงานว่า ห้องสมุด Missouri Institute of Psychiatry (MIP) ได้ทดลองจัดบริการข่าวสารทันสมัยแก่ผู้ใช้บริการของห้องสมุด โดยระบบมือ ในรูปแบบการให้บริการหน้าสารบัญวารสาร คือ Current Contents: Life Sciences และ Current Contents: Behavioral, Social, and Educational Sciences และทดลองให้บริการคัดเลือกเผยแพร่สารนิเทศที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ โดยใช้ ข้อมูลจาก Index Medicus (I.M. SDI) โครงการให้บริการ I.M. SDI ใช้เวลาดำเนินการทั้งสิ้น 18 เดือน มีผู้สมัครเข้าร่วมโครงการจำนวน 21 คน บรรณารักษ์ใช้วิธีการสัมภาษณ์ ผู้ใช้เพื่อทราบถึงความต้องการในการใช้สารนิเทศ ในทุกครึ่งปีมีการประเมินผลและปรับปรุง Profile ให้ทันสมัย โดยบรรณารักษ์กำหนดหัวเรื่อง MeSH ซึ่งเป็นหัวเรื่องทางการแพทย์และสาขาที่เกี่ยวข้องที่ใช้ใน Index Medicus ใน User Profile ของแต่ละคน และจัดส่งหัวเรื่อง MeSH ตามลำดับชั้นที่แสดงความสัมพันธ์กันในแต่ละหัวเรื่อง ไปให้ผู้ใช้ หากผู้ใช้สนใจหัวเรื่องใดก็ ให้แจ้งกลับมายังห้องสมุด ในแต่ละเดือน ผู้ให้บริการจะติดตามเอกสารสิ่งพิมพ์ที่ตรงกับความต้องการ

ของผู้ใช้แต่ละคน ในรูปแบบบรรณานุกรมภายใต้หัวข้อเรื่องเฉพาะของผู้ใช้แต่ละคนจาก Index Medicus รายเดือน และจัดส่งสารนิเทศให้ผู้ใช้เป็นประจำทุกเดือน เมื่อสิ้นสุดโครงการทดลอง ห้องสมุดได้ส่งแบบสอบถาม ผลปรากฏว่า ผู้ใช้บริการจำนวนร้อยละ 60 ชอบบริการคัดเลือกเผยแพร่สารนิเทศที่ตรงกับความสนใจของผู้ใช้ที่สืบค้นจาก Index Medicus (I.M. SDI) มากกว่าบริการสารนิเทศทันสมัยจาก Current Content ทั้งนี้เพราะ Current Content ไม่ได้มีการคัดเลือกข้อเสนอนิเทศที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ใน Current Content ประกอบด้วยบทความจำนวนมาก แต่มีบทความที่ตรงกับหัวข้อเรื่องของผู้ใช้แต่ละคนต้องการมีจำนวนไม่มากนัก ผู้ใช้ร้อยละ 10 เห็นว่าสารนิเทศที่ได้รับไม่สอดคล้องกับความต้องการ และผู้ใช้ร้อยละ 90 ต้องการให้มีโครงการนี้ต่อไป

ห้องสมุดของ University of Arkansas at Little Rock (UALR) ได้จัดทำโครงการทดลองให้บริการคัดเลือกเผยแพร่สารนิเทศที่ตรงกับความสนใจของผู้ใช้ (SDI) โดยระบบมือ ซึ่งเรียกว่า RECAST แก่อาจารย์ในมหาวิทยาลัย 9 คณะที่กำลังทำงานวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ 7 สาขาวิชา วัตถุประสงค์ของโครงการ RECAST คือ การจัดหาสารนิเทศทันสมัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ ระยะเวลาดำเนินโครงการทดลอง RECAST ใช้เวลาทั้งสิ้น 6 เดือน โดยผู้ใช้จะต้องเขียนความต้องการของตนเองในรูปแบบฟอร์มที่กำหนดให้ ซึ่งมีรายละเอียดของข้อมูลดังนี้

1. รายละเอียดส่วนตัวของผู้ใช้ ได้แก่ ชื่อ-สกุล ภาควิชา คณะ หมายเลขสมาชิก เบอร์โทรศัพท์
2. ชื่อเรื่องของงานวิจัย
3. คำอธิบายเกี่ยวกับโครงการวิจัยที่ทำอย่างสั้น ๆ
4. รายชื่อวารสารที่ขอรับเป็นการส่วนตัว
รายชื่อวารสารที่ต้องการ
5. ภาษาที่ต้องการ กำหนดให้เลือก 6 ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน รัสเซีย สเปน และภาษาอื่น ๆ
6. คำสำคัญต่าง ๆ (Descriptors) ประกอบด้วย หัวเรื่อง (Subject) ชื่อผู้แต่ง (Authors) คำสำคัญ (Keywords)

เครื่องมือที่ใช้ในการสืบค้นสารนิเทศ มีการจัดทำ Profile ของผู้ใช้แต่ละคน และทำแบบบันทึกข้อมูล (Worksheet) ในแบบบันทึกข้อมูล (Worksheet) ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อ - สกุล ผู้ทำวิจัย ชื่อเรื่องงานวิจัย หัวเรื่อง (Subject) ใช้สำหรับเปรียบเทียบเนื้อหาที่ผู้ใช้ต้องการกับรายการสิ่งพิมพ์ใหม่ของห้องสมุด ได้แก่ วารสารวิชาการ หนังสือใหม่ สารบัญวารสารใหม่ (Current Content) สิ่งพิมพ์ประเภทวรรณกรรม บรรณานุกรม สาระสังเขป ห้องสมุดจะจัดหาเอกสารสิ่งพิมพ์ที่ผู้ใช้ต้องการทั้งที่มีภายในห้องสมุด UALR และ โดยการยืมระหว่างห้องสมุดมาให้ผู้ใช้บริการในโครงการ เอกสารสิ่งพิมพ์ที่ห้องสมุดจัดส่งให้ผู้ใช้ รวมทั้งสิ้น 1,188 รายการ เมื่อสิ้นสุดโครงการ ได้มีการประเมินผล โดยใช้แบบสอบถาม ผลปรากฏว่า ผู้ใช้ร้อยละ 60 ได้ใช้สารนิเทศในงานวิจัยโดยตรง ร้อยละ 21 เห็นว่าสารนิเทศที่ได้รับเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจ นอกจากนี้ผู้ใช้เห็นว่าโครงการ RECAST มีความสำคัญต่อการสร้างงานวิจัยของตน และต้องการให้มีบริการนี้ต่อไป (Parker, 1975)

ในระหว่างเดือน มกราคม - มิถุนายน 1975 ห้องสมุดมหาวิทยาลัย Griffith ได้ทดลองจัดทำโครงการให้บริการข่าวสารทันสมัย 2 รูปแบบ คือ รูปแบบที่让用户เลือกสารนิเทศใหม่ที่ตรงกับความต้องการด้วยตนเอง และรูปแบบบริการ SDI การให้บริการข่าวสารทันสมัยในลักษณะ让用户เลือกสารนิเทศใหม่ที่ตรงกับความต้องการด้วยตนเองนั้น ห้องสมุดได้จัดทำเป็นสารบัญวารสารใหม่ (Current Contents) ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของห้องสมุด จำนวน 19 ฉบับต่อ 1 สัปดาห์ ข่าวสารแต่ละฉบับครอบคลุมวารสารประมาณ 60 รายการ ผู้เข้าร่วมโครงการนี้ประกอบด้วยอาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาโทจำนวนทั้งสิ้น 67 คน ข่าวสารแต่ละฉบับจะหมุนเวียนให้ผู้ใช้กลุ่มละ 1 - 6 คน ข่าวสารวารสารบัญวารสารใหม่แต่ละฉบับจะถูกกำหนดด้วยรหัสตัวอักษร ซึ่งจัดเรียงตามลำดับ รหัสตัวอักษรที่กำหนดไว้ นั้นจะบันทึกบนหน้าสารบัญวารสารใหม่แต่ละฉบับตามลำดับอักษร เช่น วารสาร Nature ADEGH หมายถึง ห้องสมุดจะถ่ายหน้าสารบัญวารสาร Nature ไว้ 5 ชุดสำหรับข่าวสาร 5 ฉบับ ซึ่งมีรหัสตัวอักษร A, D, E, G และ H กำกับไว้ และจะจัดเรียงตามลำดับหน้ารหัสของข่าวสารแต่ละฉบับ หากมีการเพิ่มข้อมูลอื่น ๆ เช่น จดหมายข่าว รายการแจ้งข่าวการประชุมสัมมนาล่วงหน้า บริการต่าง ๆ ของห้องสมุด รายการทรัพยากรใหม่ของห้องสมุด เช่น หนังสือ วารสาร ไลด์ทัศนวัสดุ เป็นต้น จะเพิ่มข้อมูลไว้ทางด้านหน้าของข่าวสารแต่ละฉบับ ส่วนการให้บริการ SDI นั้น ห้องสมุดได้จัดให้บริการ 3 ลักษณะ คือ

1. บริการ SDI ที่จัดทำโดยหน่วยงานทางการค้า บริการนี้ประกอบด้วย Current Papers in Physics (INSPEC) มีผู้สนใจเข้าร่วมโครงการจำนวน 9 คน Current Mathematical Publications (American Mathematical Association) มีผู้สนใจเข้าร่วมโครงการจำนวน 2 คน และ Current Advances in Genetics (Pergamon Press) มีผู้สนใจเข้าร่วมโครงการจำนวน 3 คน รวมผู้สนใจเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 14 คน ผู้ใช้จะได้รับสำเนาเอกสารจากสิ่งพิมพ์ดังกล่าวเฉพาะในส่วนขอเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการทั้งในด้านงานวิจัยและงานสอน

2. การให้บริการ SDI โดยระบบมือ (Manual SDI Service) โครงการนี้เริ่มจัดทำในเดือนเมษายน 1975 มีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 19 คน (อาจารย์ 14 คน นักศึกษาปริญญาโท 5 คน) จำกัดเฉพาะนักเคมี และนักชีววิทยา มีการจัดทำ Profile ที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้จำนวน 15 Profile ในการดำเนินงาน บรรณาธิการจะคัดเลือกสารนิเทศที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ภายในห้องสมุดด้วยระบบมือจากสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยุ มิได้แก่ วารสารสาระสังเขป และวารสารตรวจรับ โดยบรรณาธิการจะกำหนดหัวเรื่องเพื่อใช้ในการสืบค้น และบันทึกลงในบัตรช่วยค้นขนาด 6 x 4 นิ้ว 2 ชนิด คือ กรณีใช้ค้นหัวข้อเรื่องจากวารสารตรวจรับ ก็บันทึกการรายการบรรณานุกรมและแหล่งอ้างอิงลงในบัตร และกรณีใช้ค้นหัวข้อเรื่องจากสิ่งพิมพ์ประเภทสาระสังเขป ก็จะถ่ายเป็นสำเนาเอกสารไว้บนบัตร

3. บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ ที่ห้องสมุดเป็นสมาชิกฐานข้อมูล

ห้องสมุดยังได้จัดให้มีบริการถ่ายสำเนาเอกสาร (Reprint Service) ที่ผู้ใช้ต้องการทั้งภายในห้องสมุด และโดยการขอถ่ายสำเนาเอกสารระหว่างห้องสมุด บริการถ่ายสำเนาเอกสารให้ผู้ใช้ จะทำให้ทราบว่า ผู้ใช้ได้ใช้ประโยชน์และได้ให้ความสนใจสารนิเทศที่จัดส่งไปให้มากที่สุดเพียงใด ผลการจัดบริการข่าวสารทันสมัยของห้องสมุดมหาวิทยาลัย Griffith พบว่าได้รับความนิยมจากผู้ใช่มาก (Campbell, 1978)

ในปี ค.ศ. 1987-1988 ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพ (Faculty of Medicine and Health Sciences) มหาวิทยาลัย Erasmus เมืองลอคเตอร์ดัม ประเทศเนเธอร์แลนด์ ได้สำรวจการใช้ฐานข้อมูล MEDLINE CD-ROM หลังจากให้บริการผู้ใช้ไปแล้ว 6 เดือน ห้องสมุดจะให้ผู้ใช้บริการสืบค้นสารนิเทศที่ต้องการด้วยตนเอง โดยบรรณาธิการจะสอนวิธีการสืบค้นสารนิเทศให้ก่อน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามโดยวิธีการส่งผู้ใช้บริการจาก

ภาควิชาต่าง ๆ ของคณะแพทยศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 119 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บริการได้รับประโยชน์จากสารนิเทศที่สืบค้นในระดับมาก อีกทั้งยังเป็นระบบที่ง่ายต่อการเรียนรู้และการใช้เหตุผลส่วนใหญ่ ในการใช้ฐานข้อมูล MEDLINE CD-ROM คือ ต้องการสารนิเทศที่ทันสมัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนเอง ต้องการรวบรวมเอกสารอ้างอิงเพื่อการเขียนบทความทางวิชาการหรือวิทยานิพนธ์ และเพื่อทำโครงการวิจัย ส่วนแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ที่ผู้บริการใช้สืบค้นสารนิเทศเพิ่มเติม คือ สืบค้นสารนิเทศโดยระบบออนไลน์, Index Medicus, Current Contents และจาก Science Citation Index นอกจากนี้ ผู้ใช้บริการจำนวน ร้อยละ 27 มีความเห็นว่า การสืบค้นสารนิเทศโดยระบบออนไลน์ยังคงมีความจำเป็น เพราะสารนิเทศมีความทันสมัยมากกว่า และผู้บริการร้อยละ 43 มีความเห็นว่า MEDLINE CD-ROM สามารถใช้แทนระบบออนไลน์ได้ (Bleeker et al., 1988)

ส่วนในประเทศไทย พนม เมฆสวัสดิ์ (2528) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบรูปแบบบริการเลือกเผยแพร่สารนิเทศสำหรับอาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษารูปแบบในการจัดบริการเลือกเผยแพร่สารนิเทศที่เหมาะสมของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และเพื่อเปรียบเทียบลักษณะการใช้บริการเลือกเผยแพร่สารนิเทศของคณาจารย์ในสาขาวิทยาศาสตร์ และสาขาสังคมศาสตร์ ใช้ระยะเวลาในการดำเนินโครงการทดลอง 2 เดือน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้มีจำนวน 60 คน ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์จำนวน 30 คน สาขาสังคมศาสตร์จำนวน 30 คน ซึ่งมีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป ผู้วิจัยได้ทดลองจัดบริการเลือกเผยแพร่สารนิเทศ 4 รูปแบบ คือ บริการหน้าสารบัญวารสารใหม่ บริการหน้าสารบัญหนังสือใหม่ บริการสาระสังเขปของสารนิเทศใหม่ และบริการข้อความคัดลอกจากสารนิเทศใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์ทั้งสองสาขาวิชาเห็นว่า บริการสารบัญวารสารใหม่ และสาระสังเขปของสารนิเทศใหม่ มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนรูปแบบสารบัญหนังสือใหม่ และข้อความคัดลอกจากสารนิเทศใหม่ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ประโยชน์ที่ได้รับจากบริการเลือกเผยแพร่สารนิเทศ มีความสำคัญในระดับมาก เนื้อหาที่ได้รับภายในขอบเขตเรื่องที่สนใจ มีความเหมาะสมในระดับมาก ระยะเวลาในการจัดบริการเลือกเผยแพร่สารนิเทศ มีความเหมาะสมในระดับมาก บริการเลือกเผยแพร่สารนิเทศผ่านบริการถ่ายเอกสารบทความที่ต้องการ และการจัดเป็นบริการประจำต่อไป มีความสำคัญในระดับมาก อาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์เห็นว่า การสืบค้นสารนิเทศย้อนหลัง มีความสำคัญในระดับมาก

และความถี่ของการจัดบริการ มีความสำคัญในระดับปานกลาง ในขณะที่อาจารย์สาขาสังคมศาสตร์ เห็นว่าการสืบค้นสารนิเทศย้อนหลัง มีความสำคัญในระดับปานกลาง และความถี่ของการจัดบริการ มีความสำคัญในระดับมาก

จากรายงานผลการศึกษาโครงการจัดบริการข่าวสารทันสมัยของห้องสมุดในต่างประเทศ และในประเทศ ดังที่ได้กล่าวในข้างต้น จะเห็นได้ว่าห้องสมุดต่าง ๆ มีวิธีการจัดบริการในรูปแบบสำเนาหน้าสารบัญวารสารใหม่ และการให้บริการ SDI ซึ่งมีลักษณะการจัดบริการโดยระบบมือเพียงระบบเดียว หรือ โดยระบบมือและระบบคอมพิวเตอร์ควบคู่กันไป สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การให้บริการรูปแบบสำเนาหน้าสารบัญวารสารใหม่ เป็นบริการข่าวสารทันสมัยที่จัดทำโดยระบบมือของห้องสมุดต่างๆ ดังรายงานการศึกษาของ Matheson (1971) Campbell (1978) Davis (1981) และพิมพ์ เมฆสุวรรณค์ (2528) ห้องสมุดที่ได้ทำการศึกษา มีวิธีการรวบรวมสารนิเทศโดยการจัดส่งสำเนาหน้าสารบัญวารสารไปให้ผู้ใช้ เพื่อให้ผู้ใช้เลือกบทความวารสารที่ตนต้องการ และเมื่อสิ้นสุดโครงการได้มีการประเมินผล โดยใช้แบบสอบถาม ปรากฏว่าจากรายงานการศึกษาของ Matheson (1971) และ Davis (1981) ผู้ใช้บริการของห้องสมุดทั้ง 2 แห่ง มีความพึงพอใจต่อการให้บริการดังกล่าว ส่วน Campbell (1978) พบว่า การจัดบริการดังกล่าวของห้องสมุดได้รับความนิยมนอกจากผู้ใช้นั้นมาก และจากการศึกษาของ พิมพ์ เมฆสุวรรณค์ (2528) ผู้ใช้เห็นว่า บริการวารสารบัญวารสารใหม่ มีความเหมาะสมในระดับมาก

2. การให้บริการในรูปแบบรายการหนังสือใหม่ จากรายงานการศึกษาของ Magrill (1974) ห้องสมุดที่ได้ทำการศึกษารวบรวมสารนิเทศโดยการจัดส่งรายชื่อหนังสือใหม่พร้อมรายละเอียดทางบรรณานุกรมที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ เมื่อสิ้นสุดโครงการได้มีการประเมินผลโดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษา ผู้ใช้เห็นว่า ใช้ประโยชน์จากสารนิเทศที่ได้รับเพียงบางส่วนได้ไปใช้บริการห้องสมุดเพิ่มขึ้นกว่าเดิม และผู้ใช้พึงพอใจรายละเอียดของข้อมูลที่แจ้งในรายการหนังสือใหม่

3. การให้บริการรูปแบบสำเนาหน้าสารบัญวารสารใหม่ และการให้บริการ SDI ในรูปแบบบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง โดยให้บริการพร้อมกันทั้ง 2 รูปแบบ จากรายงานการศึกษาของ Yunis (1973) ห้องสมุดที่ทำการศึกษา ได้จัดบริการข่าวสารทันสมัยแก่ผู้ใช้ด้วยระบบมือ ในรูปแบบสำเนาหน้าสารบัญวารสารใหม่ และให้บริการ SDI ในรูปแบบบรรณานุกรมเฉพาะเรื่องที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้แต่ละคน โดยใช้ข้อมูลจาก Index Medicus (I.M. SDI) เมื่อสิ้นสุดโครงการทดลอง ห้องสมุดได้ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ใช้ ผลปรากฏว่า ผู้ใช้ชอบบริการ SDI ที่สืบ

ค้นจาก Index Medicus (I.M. SDI) มากกว่าบริการสารนิเทศทันสมัยจาก Current Content

4. การให้บริการรูปแบบบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง พร้อมสาระสำคัญของบทความนั้นๆ จากรายงานการศึกษาของ Miller (1970) ห้องสมุดที่ทำการศึกษาค้นคว้าได้จัดบริการ SDI ทั้งโดยระบบมือและระบบคอมพิวเตอร์ ส่วนรายงานการศึกษาของ Bleeker (1988) ห้องสมุดที่ทำการศึกษาค้นคว้าได้ให้ผู้ใช้บริการสืบค้นสารนิเทศที่ต้องการด้วยตนเองจากฐานข้อมูล MEDLINE CD-ROM ซึ่งผู้ใช้สามารถสืบค้นสารนิเทศในรูปแบบบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง พร้อมสาระสังเขปของบทความนั้น เมื่อสิ้นสุดโครงการห้องสมุดทั้ง 2 แห่ง มีการประเมินผลโดยใช้แบบสอบถาม จากรายงานการศึกษาของ Miller (1970) ผลปรากฏว่า การสืบค้นสารนิเทศทันสมัยในรูปแบบบรรณานุกรมด้วยระบบมือ ผู้ใช้ได้รับสารนิเทศที่รวดเร็วและตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากกว่า แต่ได้รับจำนวนสารนิเทศน้อยกว่าการสืบค้นสารนิเทศโดยระบบคอมพิวเตอร์ ดังนั้นการให้ผู้ใช้ได้รับสารนิเทศที่ครบถ้วนสมบูรณ์ จึงควรสืบค้นสารนิเทศทั้ง 2 ระบบควบคู่กันไป และจากรายงานการศึกษาของ Bleeker (1988) พบว่า ผู้ใช้ได้รับประโยชน์จากสารนิเทศที่สืบค้นในระดับมาก เหตุผลส่วนใหญ่ในการใช้ฐานข้อมูล MEDLINE CD-ROM คือ ต้องการสารนิเทศที่ทันสมัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนเอง ต้องการรวบรวมเอกสารอ้างอิง เพื่อการเขียนบทความทางวิชาการหรือวิทยานิพนธ์ และเพื่อทำโครงการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข ประกอบกับ ปัญหาด้านสาธารณสุขของประชาชน ในภาคใต้ของประเทศไทย และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2514-2518) สภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จึงได้มีมติเห็นชอบให้จัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ขึ้นในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2511 (ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์, 2515)

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีภาควิชา 11 ภาควิชา และ 1 หน่วยงาน คือ ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ ภาควิชาจักษุ ไซต นาสิกและลาริงซ์วิทยา ภาควิชาจิตเวช ศาสตร์ ภาควิชาพยาธิวิทยา ภาควิชารังสีวิทยา ภาควิชาวิสัญญีวิทยา ภาควิชาศัลยศาสตร์ ภาควิชาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา ภาควิชาอายุรศาสตร์ ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน และโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, คณะ แพทยศาสตร์, 2526)

วัตถุประสงค์และหน้าที่ของคณะแพทยศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ผลิตแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ประเภทอื่น ๆ ให้มีความรู้ความสามารถ เหมาะสมได้มาตรฐาน มีความพร้อมที่จะออกไปรับใช้ชุมชนในส่วนภูมิภาคของประเทศ
2. เป็นศูนย์กลางทางด้านวิชาการ และการวิจัยทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อ เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาและฟื้นฟูวิชาการแก่บุคลากรทางด้านสาธารณสุขในจังหวัดภาคใต้
3. ให้บริการการบำบัดรักษาที่ต้องการความชำนาญเฉพาะทาง การป้องกันโรค ส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพแก่ประชาชนทั่วไป เพื่อสกัดกั้นประชาชน ในภาคใต้ไม่ต้องเดินทาง ไปรับ การรักษาระดับที่ต้องการความชำนาญเฉพาะทางในกรุงเทพมหานคร
4. เป็นสถานที่ฝึกอบรมแพทย์เฉพาะทาง ในสาขาต่าง ๆ

หน้าที่และความรับผิดชอบ

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว คณะแพทยศาสตร์จึงได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

1. ผลิตบัณฑิตสาขาแพทยศาสตร์ โดยมุ่งให้มีคุณภาพไม่ต่ำกว่ามาตรฐานสากล พร้อมทั้งให้ความภาคภูมิใจ ประสิทธิภาพ และเจตคติที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานในชนบทภาคใต้
2. ผลิตบุคลากรในระดับที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของโรงพยาบาล เช่น พนักงานรังสีเทคนิค พนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ และวิสัญญีพยาบาล
3. ทำการวิจัยในสาขาสาธารณสุขและวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยเน้นหนักในด้านที่จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่น 14 จังหวัดภาคใต้
4. ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ได้แก่ ให้การรักษาพยาบาลแก่ประชาชนที่มารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ รวมทั้งการป้องกัน ส่งเสริมฟื้นฟูสุขภาพ และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน (การประชุมวิชาการส่วนภูมิภาคครั้งที่ 2 ราชวิทยาลัย ศัลยแพทย์แห่งประเทศไทยร่วมกับคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และกระทรวงสาธารณสุข วันที่ 13-14 มีนาคม 2529 หาดใหญ่ สงขลา)

บุคลากรของคณะแพทยศาสตร์

ในปีการศึกษา 2533 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีบุคลากร รวมทั้งสิ้น 2,261 คน ในจำนวนนี้มี อาจารย์ จำนวน 178 คน (อาจารย์แพทย์ จำนวน 159 คน อาจารย์ไม่ใช้วุฒิทางการแพทย์ จำนวน 19 คน) (อุษณีย์ คำนวณันท์, สัมภาษณ์, 6 สิงหาคม 2533)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ฝ่ายหอสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ฝ่ายหอสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพ* มีฐานะเป็นฝ่ายหนึ่งในสำนักวิทยบริการ แบ่งเป็น 7 หน่วยงาน คือ หมวดบริการ หมวดพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด หมวดวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการ หมวดบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า หมวดวารสาร หมวดบริการรับ-จ่าย และ หมวดบริการ สไลด์ทัศนูปกรณ์

บุคลากร

ฝ่ายหอสมุดฯ มีบุคลากรรวมทั้งสิ้น 24 คน ประกอบด้วยบรรณารักษ์ 7 คน พนักงานห้องสมุด 5 คน พนักงานพิมพ์ดีด 4 คน ลูกจ้างประจำ 8 คน

ทรัพยากร

ฝ่ายหอสมุดฯ ได้จัดหาทรัพยากรห้องสมุด โดยการจัดซื้อ ขอรับบริจาคและแลกเปลี่ยน สิ่งพิมพ์กับหน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ ทั้งของไทยและต่างประเทศ ประกอบด้วย (วรรณคดียวตระกูล, 2533)

หนังสือ ได้แก่ หนังสือ ตำรา งานวิจัย และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ทางด้านการแพทย์ การสาธารณสุข การพยาบาล ทันตแพทยศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้องมีประมาณ 20,000 เล่ม จัดหมวดหมู่แบบระบบหอสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน (NLM)

วารสาร ได้แก่ วารสารทางการแพทย์ การพยาบาล ทันตแพทย์ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันหอสมุดมีวารสารจำนวน 923 รายการ แบ่งเป็นภาษาไทย 198 รายการ ภาษาอังกฤษ 725 รายการ และวารสารเย็บเล่มประมาณ 9,857 เล่ม หอสมุดได้จัดหา Index Medicus ซึ่งเป็นบรรณานุกรมวารสารทางการแพทย์และสาขาที่เกี่ยวข้อง เป็นคู่มือช่วยค้นหาความ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

* ปี พ.ศ. 2532 ได้มีการจัดตั้งสำนักวิทยบริการในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยรวม 4 หน่วยงานเข้าด้วยกัน คือ หอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี โครงการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร และฝ่ายหอสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพ (พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2532, 2532: 2-3)

ในวารสารภาษาต่างประเทศตั้งแต่ปี ค.ศ. 1965 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน งานวารสารได้จัดทำ
 วรรณกรรมวารสารทางการแพทย์ภาษาไทย จำนวนประมาณ 85 รายการ เพื่อความสะดวกในการ
 ค้นหาบทความในวารสารภาษาไทย

โสตทัศนวัสดุ ปัจจุบันฝ่ายหอสมุดฯ มีเทปบันทึกเสียงทางวิชาการประมาณ 747 รายการ
 ไมโครฟิล์มประมาณ 60 รายการ สไลด์ประมาณ 307 รายการ เทปวิดีโอ 509 รายการ และ
 ได้จัดเครื่องฉายสไลด์ระบบซีโรไนท์ไว้ให้บริการภายในหอสมุด

หนังสือพิมพ์ ห้องสมุดบอกรับหนังสือพิมพ์ไทย 6 รายการ หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ 1
 รายการ

บริการ

ฝ่ายหอสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพจัดบริการให้แก่ นักศึกษา อาจารย์ และข้าราชการของ
 คณะแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์
 และบุคคลภายนอกที่มีความประสงค์ขอใช้บริการ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, คณะแพทยศาสตร์,
 2531)

บริการต่าง ๆ ของฝ่ายหอสมุดฯ มีดังนี้ คือ

1. บริการหนังสือสำรอง
2. บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า บริการยืมระหว่างห้องสมุด
3. บริการจัดทำบรรณานุกรม
4. บริการถ่ายเอกสารระหว่างห้องสมุดภายในประเทศและต่างประเทศ
5. บริการสั่งซื้อหนังสือและวารสารทางการแพทย์ให้ผู้ใช้ห้องสมุดเป็นรายบุคคล
6. บริการยืมและรับคืนหนังสือ
7. บริการค้นข้อมูลสารนิเทศทางการแพทย์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์จากฐานข้อมูล
 สำเร็จรูป MEDLINE CD-ROM ของบริษัท Cambridge Scientific Abstracts มีข้อมูลตั้ง
 ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1982 จนถึงปัจจุบัน การให้บริการค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล MEDLINE CD-ROM ของ
 ฝ่ายหอสมุดฯ ส่วนใหญ่บรรณารักษ์จะเป็นผู้ค้นข้อมูลให้ มีผู้ใช้จำนวนน้อยที่ค้นข้อมูลด้วยตนเอง
8. บริการข่าวสารทันสมัย ซึ่งฝ่ายหอสมุดฯ จัดบริการแจ้งรายชื่อหนังสือใหม่ในแต่ละ
 เดือน และบริการถ่ายสำเนาหน้าสารบัญวารสารใหม่ที่ภาควิชาต่าง ๆ ระบุรายชื่อวารสารที่
 ต้องการมาให้ห้องสมุดจัดส่งเป็นประจำทุกเดือน